

## **Dos anys a Igualtat - any 2020**

***Resum del segon any del mandat municipal 2019-2023 a l'àrea d'Igualtat, Atenció a les Dones i Atenció als col·lectius LGBTI a l'Ajuntament de Calafell, 15 de juny de 2021.***

<b>Introducció</b>	<b>2</b>
<b>La pandèmia</b>	<b>3</b>
<b>Algunes de les accions realitzades a Igualtat durant aquest any</b>	<b>4</b>
El Pla Local d'Igualtat	4
El protocol municipal d'actuació davant les violències sexuals en espais públics d'oci	5
<b>El SIAD (Servei d'informació i atenció a les dones) al 2020</b>	<b>6</b>
Dades i anàlisi sobre el SIAD al 2020	7
Actuacions del SIAD	8
Tipologia de la atenció	9
Àrea de consulta al SIAD	9
Perfil de les usuariès: edat	10
Canals d'entrada al SIAD	10
<b>El SAI (Servei Integral d'atenció LGBTI) al 2020</b>	<b>11</b>
Resum de les dades d'atenció del SAI en 2020	12

## Introducció

Quan escrivim aquest informe, centrat especialment en les dades i les actuacions a Igualtat de l'any 2020, estem superant la pandèmia, gràcies al bon ritme de vacunació de la població i a les mesures de distància, mascareta i ventilació de la "nova normalitat" a la que ens hem acostumat.

En aquest any 2021, i seguint el full de ruta del Pla Local d'Igualtat, treballem en les següents prioritats:

- Treballar accions amb les àrees d'Ensenyament i Joventut, i amb el Pla de Xoc contra la Pobresa, adreçades a centres escolars i joves.
- Seguir amb la implementació dels plans i els protocols que ens serveixen de full de ruta a Igualtat (protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci; el protocol específic de violència masclista amb el que treballem al SIAD, reglament del SIAD...).
- Accions de transversalització: Reunions i feines de coordinació amb els departaments de l'Ajuntament, com la Comissió d'Igualtat i la Mesa de transversalització LGBTI, per crear xarxa de coneixement i compartició, crear activitats conjuntes, aprofitar sinergies i consensuar estàndards i actuacions.
- Seguir amb la diagnosi i el Pla Local LGBTI.
- Continuar amb accions commemoratives de visibilització i informació tant per les dones com pels col·lectius LGBTI.

Esperem que, en uns mesos, amb la recuperació sanitària, vingui també la recuperació econòmica i social, per famílies, empreses i autònoms. Nosaltres seguim amb la prioritat de vetllar per les víctimes i treballar per l'erradicació de la violència masclista i LGBTI-fòbica. Com veiem per les dades de feminicidis i d'atacs LGBTI-fòbics d'aquests primers sis mesos del 2021, no podem abaixar la guàrdia.

Sembla que el fi de l'estat d'alarma, el 9 de maig, ha provocat un augment considerable de feminicidis. Alguns mitjans de comunicació no hi ajuden gens, al contrari, fan un efecte multiplicador, perquè difonen, sense discriminar, missatges de negacionistes de la violència masclista i, fins i tot, expressions d'odi contra les dones i les feministes.

No ens podem acostumar a normalitzar aquesta violència i desempament, aquests actes terribles de terrorisme masclista. Seguirem sempre alerta.

#CalafellÉsIgualtat #NomésSíÉsSí #CuidemCalafell

Igualtat, Atenció a les dones i LGBTI

Àrea d'Igualtat i Drets Socials

Ajuntament de Calafell

Telèfon: 977 699 009 extensió 2773

Correu electrònic del SIAD: [siad@calafell.org](mailto:siad@calafell.org)

Correu electrònic del SAI: [sailgbti@calafell.org](mailto:sailgbti@calafell.org)

<http://calafell.cat/temes-i-serveis/igualtat/politiques-digualtat>

## La pandèmia

- El 14 de març de 2020 es va decretar l'estat d'alarma a Espanya degut a la pandèmia de la Covid-19. Durant aquest any hem hagut d'adaptar-nos a una situació de confinament, primer, i després de "nova normalitat", amb tot el que això implica en l'organització dels serveis d'atenció a les dones (SIAD) i el servei integral d'atenció als col·lectius LGBTI (SAI).
- Aquests serveis es van mantenir però vam haver de realitzar esforços de gestió, d'administració, d'eficàcia en recursos, fins llavors mai coneguts, oferint servei també de manera telemàtica. Estem orgulloses que ens hem mantingut en primera línia de l'atenció a les persones, juntament amb tots els companys i companyes de Serveis Socials, i amb la solidaritat de la població.
- Segons l'informe "[L'impacte de gènere de la COVID-19 en dades](#)", de l'Institut Català de les Dones, publicat a desembre de 2020, la crisi de la COVID-19 no ha estat únicament una crisi sanitària, sinó que també ha tingut greus conseqüències socials i econòmiques, que s'han manifestat d'una manera diferent en les dones i els homes.
  - Algunes de les professions que han estat a primera línia per la COVID-19 són professions majoritàriament feminitzades i precaritzades, com ara infermeres, auxiliars de clínica, personal farmacèutic, professionals de la cura de la gent gran i persones malaltes i dependents, professionals de serveis socials, personal de neteja en establiments i personal de venda d'alimentació.
  - A més, la pandèmia ha tingut efectes directes en la dimensió de l'ús del temps, en el que la desigualtat en la distribució i el temps invertit en el treball domèstic no remunerat i les feines de cures s'ha vist agreujada degut al tancament de les escoles i el confinament i ha recaigut encara més en les dones.
  - Aquest confinament també ha provocat que moltes dones que es troben en situació de violència masclista hagin hagut de conviure constantment amb l'agressor, i de vegades hagin postergat el trencament de la relació de parella per la situació tan precària que viuen. També cal tenir en compte que les crisis tenen més impacte sobre els grups més vulnerabilitzats per la societat com són, entre d'altres, les persones migrades i les persones amb diversitat funcional.
  - Aquesta situació demostra que moltes de les mesures preses contra la COVID-19, entre d'elles la del confinament com a mesura més restrictiva, tot i haver estat molt beneficioses en termes sanitaris no contempen l'alt impacte

que poden tenir en el cas de les dones que es troben en situació de violència masclista. És per això essencial que la perspectiva de gènere estigui present en totes les mesures, accions i polítiques públiques que sorgeixin.

- Com diem, durant el confinament de l'estat d'alarma, el SIAD (Servei d'Informació i Atenció a les Dones) de Calafell va estar sempre operatiu, centrat especialment en casos urgents, en incidències conseqüència del confinament, i en la coordinació per les necessàries derivacions a altres serveis d'atenció sanitària, jurídica o psicològica, i acollida d'urgència.
- Volem donar des d'aquí les gràcies a les companyes i companys de Serveis Socials, i també dels serveis d'estrangeria, per la seva implicació i compromís amb les víctimes de la violència masclista, amb l'atenció a les dones i col·lectius LGBTI, quan més ho necessitàvem.
- Destaquem que la intervenció amb les dones víctimes de violència masclista és sempre una feina professional transversal, des de diferents disciplines i des de diferents serveis que atenen la complexitat d'aquestes situacions i les singularitats de les dones.
- Durant l'estat d'alarma es van registrar més casos de violència domèstica sorgida al confinament forçat, a unitats familiars o de convivència, per problemes de salut mental, per violència de fills a pares, i conflictes derivats de procediments judicials en suspens i jutjats en serveis mínims.
- Durant el confinament, van augmentar considerablement les consultes telemàtiques i telefòniques sobre violència masclista, però van disminuir les denúncies, per temor a l'agressor en la convivència i per les dificultats conseqüència de no tenir on anar en aquesta situació de confinament.
- Durant el confinament vam patir cap delictes d'odi homofòbic al municipi. El SAI (Servei d'Atenció Integral LGBTI) va estar operatiu al 100%, dedicat a atendre consultes telefòniques i telemàtiques, seguiments de casos i treballant en campanyes, formacions i diagnòsi LGBTI.

## Algunes de les accions realitzades a Igualtat durant aquest any

### El Pla Local d'Igualtat

- Cada dia comprovem que calen encara molts esforços per assolir una equitat real entre homes i dones en els diferents àmbits de la vida (social, laboral, polític, familiar, educatiu...). Allà on mireu veureu desigualtat envers les dones. Sembla que hem avançat molt, però encara hi ha molt a fer. Totes les dones són les beneficiàries del pla local d'igualtat de Calafell, perquè totes patim desigualtats.

- Des de l'àrea d'Igualtat de l'ajuntament hem presentat el Pla Local d'Igualtat (o PLI), un full de ruta de 4 anys, del 2021 al 2024, amb actuacions rellevants i prioritàries en matèria d'igualtat entre dones i homes al municipi de Calafell. Ha estat aprovat pel Ple municipal al febrer de 2021.
- El PLI ha estat elaborat mitjançant una feina de diagnosi i anàlisi tècnica, en una situació laboral i social molt complexa, que ha requerit un esforç tècnic extra, i sessions de participació amb la ciutadania, entitats feministes i el personal de l'Ajuntament, per tal d'identificar i prioritzar actuacions en matèria d'igualtat.
- Inclou 71 accions en tots els àmbits de la vida quotidiana i interacció social: 1. Educació i formació / 2. Treball i Ocupació / 3. Salut i Qualitat de Vida / 4. Igualtat i Drets Socials: / 5. Relacions Lliures de Violència / 6. Cultura, associacionisme, lleure i esports / 7. Urbanisme, mobilitat i seguretat: / 8. Transversalització. I, com annex, l'àmbit LGBTI.
- El Pla Local d'Igualtat (PLI), doncs, és l'eina principal de les polítiques d'igualtat municipals, que marca el camí d'aquest mandat municipal per aconseguir la igualtat real entre dones i homes al municipi. Té com a objectius:
  - Eliminar les fonts de desigualtat entre homes i dones al municipi de Calafell.
  - Erradicar les violències masclistes i donar suport a les víctimes.
  - Treballar amb la implicació transversal de tots els departaments de l'ajuntament, partits polítics, entitats, associacions i la ciutadania, de manera participativa i consensuada.
- En resum: millorar la situació de les dones a Calafell i afavorir la seva implicació en les polítiques locals que les afecten, posant especial èmfasi en l'erradicació de les violències masclistes i sexuals.

#### El protocol municipal d'actuació davant les violències sexuals en espais públics d'oci

- Als espais públics d'oci (carrers i places, transport públic, festes populars, discoteques, bars, afters, etc) es produeixen moltes violències sexuals "invisibles", que solen quedar impunes, sense conseqüència, sense càstig ni reparació. La societat és cada cop més sensible a les violències sexuals, i resulta, doncs, importantíssim abordar aquests incidents, articulant estratègies per fer-hi front, aplicant la perspectiva de gènere per actuar, prevenir i reparar manifestacions de violència en espais festius.
- Les festes populars i tradicionals han de ser espais de llibertat, de qualitat i de respecte cap a totes les persones que en formen part. Les dones de totes les edats i les persones LGBTI han de sentir-se bé a les festes, han de poder moure's amb

llibertat sense por a patir agressions sexistes i homòfobes i han de poder mostrar-se i viure la festa amb normalitat sense ser jutjades o violentades.

- És per això que aquest any s'ha elaborat el Protocol municipal d'actuació i prevenció davant les violències masclistes als espais d'oci.
- Els objectius operatius del Protocol són els següents:
  - Identificar les principals violències sexuals en espais i entorns festius a Calafell i detectar necessitats per reduir-les.
  - Definir accions d'intervenció comunitàries per reduir les violències sexuals als espais festius de Calafell segons els eixos de prevenció, detecció, actuació i atenció, i reparació i recuperació.
  - Millorar la coordinació transversal entre els diferents agents i actors que intervenen als espais festius de Calafell.
- El Protocol conté 15 accions prioritàries, i 7 complementàries, a diferents àmbits, com formació, urbanisme i mobilitat, comunicació, o festes populars.
- Una de les accions principals del Protocol ha estat i és precisament la implementació dels Punts Lila a les festes populars de Calafell, que es va haver d'interrompre debut a la pandèmia de la Covid-19, el març de 2020.

## El SIAD (Servei d'informació i atenció a les dones) al 2020

Algunes de les accions del SIAD al 2020 són:

- Darreres 4 sessions del taller Dona Teatre i tancament del projecte, amb la gravació i emissió d'un vídeo a les xarxes.
- 8M - Acte commemoratiu del 8 març, Dia Internacional de les Dones, al Centre Cívic Montse Civit, al Port de Segur, amb lectura del manifest reivindicatiu.
- 8M - Visita temàtica guiada sobre la dona a l'antiguitat a la Ciutadella Ibèrica.
- 8M - Pel·lícula de febrer del cicle de Cinema d'Igualtat sobre biografies en femení: "Conociendo a Astrid".
- 25N - Vídeo de lectura conjunta del manifest del 25N (Dia Internacional contra la violència masclista), amb totes les regidores de l'Ajuntament de Calafell i post a les xarxes.
- 25N - Certamen de vídeos "Tens 1 minut per a la igualtat a Calafell?"
- 25N - Formació virtual "desmuntem les violències masclistes".
- 25N - Entrega de mascaretes commemoratives de l'àrea d'Igualtat.
- Realització i inauguració d'un mural feminista per part de l'alumnat de l'institut La Talaia.
- Formació presencial, "Dóna visibilitat al teu CV amb l'aplicació Canva".

- Formació “Crea la teva pròpia marca personal a Instagram”.
- Punts liles de carnaval, 21, 22 i 23 de febrer de 2020. El Punt Lila es configura com un servei d'informació i d'atenció, i també com un “espai segur”, punt de trobada de les usuàries. Els Punts Liles del Carnaval 2020 ha complert tots els seus objectius a nivells tècnic, de coordinació, d'actuacions, d'acceptació per part del públic, i de participació.
- Reunions amb les entitats feministes del municipi, per preparació dels punts liles, actes dies internacionals, nou pla d'igualtat 2021-24 i protocol municipal contra les agressions sexuals.
- Seguint el pla d'igualtat del 2020 es van dur a terme activitats transversals amb altres àrees de l'Ajuntament, com Treball, Participació ciutadana i Centres cívics, Joventut i Policia local.
- Difusió a les xarxes socials i a la web de l'ajuntament de les accions, missatges i campanyes, de manera virtual.
- Hem realitzat merchandising (sotagots, polseres) del Punt Lila i de l'àrea d'Igualtat de l'Ajuntament (mascaretes).
- Commemoració de dies internacionals: 8 de març, Dia internacional de les dones; 23 de setembre, Dia Internacional contra l'explotació sexual i tràfic de dones, nenes i nens; 25 de novembre, Dia internacional contra la violència de gènere; 6 de febrer, Dia Mundial de Tolerància Zero a la Mutilació Genital Femenina.

#### Dades i anàlisi sobre el SIAD al 2020

- El 2020 hem vist un descens en xifres de dones ateses, un 20% en relació amb el 2019, degut al confinament i la pandèmia per la Covid-19 i perquè des de gener a juliol al SIAD no vam tenir el suport d'una segona treballadora social.
  - En 2020 vam realitzar 919 atencions, un 23% menys que el 2019. "Atencions" són tota classe d'intervencions, presencial, telefònica i telemàtica, i també reunions, derivacions, o feina de documentació.
  - Quant a la tipologia de les tramitacions al SIAD, en 2020, l'atenció presencial ha disminuït quasi en un 60%, l'atenció telefònica ha augmentat un 30% i l'atenció per email s'ha mantingut prou estable.
- Perfil de les usuàries:
  - Mitjana d'edat: 44 anys.
  - Mitjana de fills: 1 fill/a.
  - Mitjana de persones dependents: 0.24
  - 67 dones espanyoles, 60 estrangeres (UE i resta del món)

- En termes generals s'observa una major complexitat dels casos que atenem al SIAD, que mostren en la vida de les persones les debilitats del sistema de protecció social, evidenciat durant la pandèmia, com:
  - Dificultats de l'accés a un habitatge digne i alt índex d'ocupació. Tampoc existeix una xarxa pública àmplia que doni cobertura a aquesta necessitat.
  - Salut precària de les dones i les famílies. Els serveis sanitaris han estat saturats durant la pandèmia i això ha provocat retards en les proves, tractaments i medicacions. S'uneix el fet que l'atenció mèdica ha estat i és majoritàriament telefònica i costa molt accedir a l'atenció sanitària pública.
  - Han augmentat els problemes de salut mental de les dones ateses o han acabat de manifestar-se. S'han incrementat les derivacions a CSMA Vendrell per la complexitat de les patologies i el reajustament de la medicació.
  - Augment de peticions d'atenció psicològica al SIAD de Calafell i als menors a través del SIE de Vilanova.
  - Expulsió de mercat laboral de les persones més vulnerables, com són les nostres usuàries. El tancament de l'oci nocturn a Calafell, on moltes dones tenen feina, ha propiciat situacions de manca econòmica greu.
  - S'han detectat moviments de població durant l'estat d'alarma a Calafell, dones sense estar empadronades o en situacions temporals o de pas.
  - Major necessitat de coordinació del SIAD amb altres serveis de la xarxa de recuperació de les dones amb violència masclista per aquesta complexitat, sobretot amb serveis socials, immigració, i Mossos d'esquadra.
  - Increment de necessitats alimentàries d'aquestes dones i les seves famílies.

#### Actuacions del SIAD

<b>Actuacions SIAD</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>Increment o descens % de 2020 respecte a 2019</b>
persones ateses	160	128	-20.00
dones ateses	150	127	-15.33
atencions realitzades	1196	919	-23.16
dones ateses pel servei psicològic	44	44	0.00
atencions realitzades pel servei psicològic	153	152	-0.65



dones ateses pel servei jurídic	38	25	-34.21
atencions realitzades pel servei jurídic	42	25	-40.48
usuàries en situació de violència masclista	106	77	-27.36

### Tipologia de la atenció

Tipologia de la tramitació de l'atenció SIAD	2019	2020	Increment o descens % de 2020 respecte a 2019
Presencial	608	248	-59.21
Telefònica	208	272	30.77
Correu electrònic	380	399	5.00
Altres	0	0	0
Total	1196	919	-23.16

### Àrea de consulta al SIAD

Àrea de consulta: nombre d'actuacions	2019	2020	Increment o descens % de 2020 respecte a 2019
Laboral	0	1	100.00
Salut	0	1	100.00
Serveis socials	22	4	-81.82
Violència	144	102	-29.17
Psicologic	153	152	-0.65
Jurídic	42	25	-40.48

Formació/Activitats	1	0	-100.00
Altres	834	634	-23.98
Totals	1196	919	-23.16

#### Perfil de les usuàries: edat

<b>Edat de la persona atesa</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>Increment o descens % de 2020 respecte a 2019</b>
0 a 14 anys	1	3	200.00
15 a 29 anys	19	17	-10.53
30 a 44 anys	62	48	-22.58
45 a 64 anys	61	45	-26.23
65 anys i més	17	15	-11.76
Mitjana d'edat	46	44	-4.35
Total persones ateses	160	128	-20.00

#### Canals d'entrada al SIAD

<b>Canals d'entrada</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>Increment o descens % de 2020 respecte a 2019</b>
Altres	14	9	-35.71
Associacions / entitats	1	0	-100.00
Cossos policials - Mossos d'Esquadra	28	22	-21.43
Cossos policials - Policia Local	3	2	-33.33

Iniciativa pròpia	31	28	-9.68
Jutjats - Jutjat VIDO	5	4	-20.00
Jutjats - Oficina d'atenció a la víctima	7	6	-14.29
No consta	25	15	-40.00
Salut - ABS	2	5	150.00
Salut - CAP	7	5	-28.57
Salut - CSAM	1	0	-100.00
Serveis especialitzats - Casa Acollida	1	0	-100.00
Serveis especialitzats - CIE (xarxa pública)	2	1	-50.00
Serveis especialitzats - EAIA (xarxa pública)	1	0	-100.00
Serveis especialitzats (xarxa privada)	1	1	0.00
Serveis Socials	31	30	-3.23

## El SAI (Servei Integral d'atenció LGBTI) al 2020

Aquestes són algunes de les accions realitzades pel SAI durant el darrer any:

- Commemoració de dies internacionals: 17 de maig, Dia Internacional contra les LGTBfòbies; 28 de juny, Día del Orgullo LGBTI; 23 de setembre, Dia de la visibilitat bisexual; 17 d'octubre, Dia internacional de la despatologització trans; 20 de novembre, Dia internacional de la Memòria Trans; 26 d'abril, Dia de la visibilitat Lèsbica.
- Assessorament a instituts La Talaia i Camí de Mar, per bullying i assetjament, discriminació, transicions, visibilització, formació i divulgació de la tolerància LGBTI.
- Coordinació amb la comissió tècnica LGBTI comarcal i provincial.
- Amb el casal de Joventut de Segur de Calafell, taller sobre diversitat sexual i de gènere.

- Realització d'enquestes a la població, començament de la diagnosi LGBTI del municipi. Treballant en el Pla Local de Polítiques Públiques LGBTI de Calafell.
- Atenció directa a la ciutadania.

### Resum de les dades d'atenció del SAI en 2020

Al SAI no recollim dades de manera tan específica com al SIAD; aquí us presentem un resum de la tipologia de les atencions durant el 2020.

<b>Atencions a usuaris i usuàries SAI LGBTI</b>	<b>Homes</b>	<b>Dones</b>	<b>No binari</b>	<b>Total</b>
Consultes	5	4	1	10
Contactes telefònics	10	11	0	21
Coordinacions	11	16	0	27
Presencials	10	5	1	16
Presentacions	5	10	0	15
Reunions	15	11	1	25
Tallers	7	7	3	17
Visites	3	3	0	6
<b>Total</b>	<b>66</b>	<b>67</b>	<b>6</b>	<b>137</b>

